

Številka: 8-VI-4/9-O-18/MKJ
Datum: 28.5.2018

Zadeva: Zapisnik osme redne seje strokovnega sveta dne 15.05.2018

Dnevni red:

1. Pregled in potrditev zapisnika sedme redne seje
2. Varstvo travniške morske čebulice na Planinskem polju
3. Kako pristopiti k varstvu biotske raznovrstnosti v kmetijskem prostoru
4. Razno
5. Terenski ogled rastišča travniške morske čebulice

Prisotni: Gregor Danev, mag. Mojca Bedjanič, Anica Cernatič Gregorič, mag. Martina Kačičnik Jančar, mag. Urška Mavri, mag. Jelka Kremesec Jevšenak, mag. Jana Vidic, mag. Teo Hrvoje Oršanič, Klavdij Bajc, Bojana Fajdiga, mag. MATEJA ŽVIKART, Blaž Blažič (Notranjski muzej), mag. Tina Klemenčič (zapisnik)

Seja je potekala v Notranjskem muzeju Postojna in na rastišču travniške morske čebulice na Planinskem polju.

1. Potrditev dnevnega reda in zapisnika sedme redne seje

Sklep 1: Dnevni red je sprejet.

Sklep 2: Zapisnik sedme redne seje je sprejet.

2. Varstvo travniške morske čebulice na Planinskem polju

B. Fajdiga je predstavila travniško morsko čebulico (*Scilla litardierei*), kaj jo ogroža (intenzivnejše gnojenje, zaraščanje, spremembe vlažnostnega režima, paša), njena rastišča na Planinskem polju in problematiko njenega varstva zaradi posegov (drenažni jarek, gnojenje). Inšpektorat po prijavi kršitev na rastišču ni ukrepal. Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov pa brez inšpekcijske odločbe ne prekine najemne pogodbe. Predstavila je še projekt Kras-Re-Vita, del katerega so ukrepi za varstvo morske čebulice.

V razpravi je bilo izpostavljeno, da ima IRSOP interni pravilnik o prioritetah dela; narava je tretja prioriteta, kar pomeni, da zadeva pride na vrsto v enem letu. IRSOP ima program dela zapolnjen za vse leto, prostora za urgentne primere ni. Zaradi preobremenjenosti IRSOP je Območna enota Ljubljana prejela poziv, naj prijavlja samo nujne zadeve, čeprav so prijave naša dolžnost. Strokovni svet ugotavlja, da ne prijavljanje kršitev ni ustrezna rešitev; treba je predlagati IRSOP akcije s prioriteto obravnavo za naravo najbolj problematičnih zadev. Treba je pokazati obseg

problematike, zato naj bi vsaj v določenem časovnem obdobju prijavili vse kršitve in jih pošiljali tudi v vednost ministrstvu.

Delovanje Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, ki je podrejeno tržnim principom, je lahko v konfliktu s cilji ohranjanja narave. Sodelovanje s Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov je večinoma dobro in poteka preko številnih sestankov glede konkretnih zadev. Smiselno bi bilo organizirati sestanek na višji ravni in poiskati (sistemske) rešitve.

Varstvo narave temelji na pravnem varstvu, že prijava inšpekciji bi morala biti izjemoma potrebna. V primeru, ko pravno in inšpekcijsko varstvo ne delujeta, se le izjemoma ob grožnji velike izgube lotimo reševanja težave s projektom, kar ne sme postati stalna praksa. Projekti niso rešitev za nedelovanje sistema – z javnimi projektnimi sredstvi naj se ne sanirajo zadeve, ki jih je kršitelj dolžan urediti že po prepisih. Še posebej je ta problematika izražena v kmetijstvu.

Sklep 3: Strokovni svet se je seznanil s proaktivnim delovanjem območne enote Nova Gorica v zvezi z reševanjem travniške morske čebulice in enoti izraža pohvalo in podporo.

Sklep 4: Strokovni svet predlaga direktorju, da se v okviru možnosti letošnjega programa dela ali naslednje leto najde najustreznejši način (obseg, časovno obdobje) dodatnega prijavljanja kršitev naravovarstvene zakonodaje inšpekciji, tako da se vsaj za krajše obdobje prikaže dejanski obseg problematike.

Sklep 5: Strokovni svet bo z dopisom opozoril ministrstvo in inšpekcijske službe o za varstvo narave neustrezno postavljenih prioritetah dela inšpekcijskih služb.

Sklep 6: Strokovni svet ugotavlja, da ZRSVN že dobro sodeluje z okoljsko inšpekcijo na terenu in svetuje krepitev sodelovanja tudi s kmetijsko inšpekcijo. Svetujemo vključevanje v skupne preventivne letne akcije okoljske inšpekcije za katere se predlaga inšpekciji takšne teme, ki bi najbolj koristile ohranjanju narave in sledile ciljem zastavljenim v Programu upravljanja območij Natura 2000.

Sklep 7: Strokovni svet podpira spremembo Zakona o ohranjanju narave v zvezi s spremembo upravljanja z zemljišči na način, da z naravovarstveno najbolj pomembnimi zemljišči upravlja Ministrstvo za okolje in prostor ali upravljavci zavarovanih območij in ne več Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov.

Sklep 8: Glede na dosedanje primere dobre prakse strokovni svet meni, da je treba nadaljevati z reševanjem konkretnih naravovarstvenih primerov na zemljiščih Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov s sodelovanjem. Priporoča, da v tem smislu poteka tudi sestanek na višjem nivoju, kjer se nujnost nadaljnega sodelovanja in upoštevanja problematike varstva narave poudari. V konkretnih primerih, ko je nevarnost za vsebine ohranjanja narave izrazita in ni mogoče doseči sporazumnih rešitev, strokovni svet predlaga, da se uporabijo ustrezne pravne poti.

3. Kako pristopiti k varstvu biotske raznovrstnosti v kmetijskem prostoru?

M. Žvikart je predstavila delovanje Zavoda na področju kmetijstva, ključno problematiko in pogled naprej. Prikazala je vsebinska področja, ki jih pokrivamo pri kmetijstvu, predvsem sodelovanje pri pripravi ukrepov kmetijske politike.

Med razpravo je bilo izpostavljeno, da na kmetijskih območjih najhitreje izgublamo biotsko raznovrstnost. Takšno stanje je tudi posledica dejstva, da na področju kmetijstva ni načrtovanja kot pri ostalih sektorjih, kjer lahko naravovarstvene vsebine vpeljemo preko naravovarstvenih smernic. KOPOP ukrepi so prostovoljni in ne dovolj privlačni za kmeta. Strokovni svet ugotavlja, da je za pripravo Programa razvoja podeželja treba pripraviti naravovarstvene smernice; poleg tega, da

lahko z njimi vplivamo na vsebino PRP, so tudi dokument, na katerega se lahko sklicujemo v prihodnosti, tudi v konkretnih zadevah. V podporo nujnosti priprave naravovarstvenih smernic je tudi ugotovitev računskega sodišča.

Kadrovsko je Zavod za pokrivanje področja kmetijstva podhranjen. Obetamo si sicer nove zaposlitve iz prijavljenega projekta IP LIFE, vendar so to naloge, ki jih je nujno treba uvesti v javno službo.

Sklep 9: Strokovni svet poudarja, da so naravovarstvene smernice za področje kmetijske politike v novi perspektivi nujne. V smernicah naj se poudari krepitev kmetijskih standardov v smislu ohranjanja narave in obvezujočih ukrepov, ustrezna pozornost naj se nameni tudi varstvu geodiverzitete (to je pestrosti nežive narave, ki daje osnovo biodiverziteti) in abiotških sestavin naravnih vrednot ter varstvu podzemnih habitatov.

Sklep 10: Strokovni svet podpira dosedanje delo na področju kmetijstva, ki ga opravlja M. Žvikart. Direktorju ZRSVN predlagamo, da imenuje skupino zaposlenih iz območnih enot, ki se bo ukvarjala s področjem kmetijstva, ne glede na to, da v letošnjem programu nimajo predvidenih ur za to nalogo. V letošnjem letu naj bo poudarek predvsem na informiranju in izobraževanju članov skupine.

Sklep 11: Strokovni svet ugotavlja, da je področje ohranjanja narave v povezavi s kmetijstvom prioriteta naloga glede na velik vpliv kmetijstva na naravo. Strokovni svet ugotavlja, da je to področje treba kadrovsko okrepiti.

4. Razno

Pod točko Razno ni bila obravnavana nobena tema.

5. Terenski ogled rastišča travniške morske čebulice

Člani strokovnega sveta so si na terenu ogledali rastišče travniške morske čebulice in se seznanili s problematiko njegovega varstva. Seja se je zaključila ob 15.20.

Zapisnik pripravila:
mag. Tina Klemenčič

Predsednica strokovnega sveta ZRSVN
mag. Martina Kačičnik Jančar